

HOTĂRÂREA CURȚII
DIN 6 OCTOMBRIE 1976¹

**Industrie Tessili Italiana Como
împotriva Dunlop AG**

**(cerere pentru pronunțarea unei hotărâri preliminare,
formulată de Oberlandesgericht din Frankfurt pe Main)**

„Convenția de la Bruxelles privind competența judiciară și executarea hotărârilor judecătorești în materie civilă și comercială, articolul 5 alineatul (1)”

Cauza 12/76

În cauza 12/76,

având ca obiect cererea adresată Curții, în temeiul articolului 1 din Protocolul din 3 iunie 1971 privind interpretarea de către Curtea de Justiție a Convenției din 27 septembrie 1968 privind competența judiciară și executarea hotărârilor judecătorești în materie civilă și comercială, de către Oberlandesgericht (Curtea de apel) din Frankfurt pe Main, pentru pronunțarea, în litigiul pendinte în fața acestei instanțe, între

INDUSTRIE TESSILI ITALIANA COMO, cu sediul în Como (Italia),

și

DUNLOP AG, cu sediul în Hanau pe Main (Republica Federală Germania),

a unei hotărâri preliminare privind interpretarea noțiunii de „locul în care obligația a fost sau trebuie executată”, în sensul articolului 5 alineatul (1) din Convenția din 27 septembrie 1968,

CURTEA,

constituită din domnii R. Lecourt, președinte, H. Kutscher și A. O’Keeffe, președinți de cameră, A. M. Donner, J. Mertens de Wilmars, P. Pescatore, M. Sørensen, A. J. Mackenzie Stuart și F. Capotorti, judecători,

avocat general: domnul H. Mayras

grefier: domnul A. Van Houtte

pronunță prezenta

HOTĂRÂRE

1 Prin ordonanța din 14 ianuarie 1976, primită la grefa Curții la 13 februarie 1976, Oberlandesgericht din Frankfurt pe Main a adresat, în temeiul Protocolului din 3 iunie 1971 privind interpretarea Convenției din 27 septembrie 1968 privind competența judiciară și

¹ Limba de procedură: germana.

executarea hotărârilor judecătorești în materie civilă și comercială (denumită în continuare „convenția”), o întrebare privind interpretarea articolului 5 alineatul (1) din convenția menționată;

2 din ordonanța de trimitere reiese că, în acest stadiu, acțiunea introdusă în apel în fața Oberlandesgericht, se referă la competența tribunalului de primă instanță din Hanau de a judeca o cauză introdusă de o întreprindere stabilită în circumscripția instanței respective împotriva unei întreprinderi italiene cu sediul în Como, referitoare la executarea unui contract privind livrarea de către întreprinderea italiană spre întreprinderea germană a unui lot de costume de ski de damă;

din dosar rezultă că marfa a fost fabricată de întreprinderea italiană conform indicațiilor primite de la întreprinderea germană și livrată unui transportator trimis de aceasta din urmă la sediul producătorului din Como;

3 întreprinderea germană, după ce a primit marfa și a comercializat o parte din aceasta, consideră, ca urmare a reclamațiilor clienților săi, că respectivele costume livrate de producător au defecte și nu corespund specificațiilor convenite între părți;

din acest motiv, aceasta a introdus în fața tribunalului în raza căruia își are sediul o acțiune împotriva producătorului italian;

4 întrucât tribunalul, prin hotărârea interlocutorie din 10 mai 1974, s-a declarat competent să judece litigiul, întreprinderea italiană a introdus apel în fața Oberlandesgericht din Frankfurt pe Main;

conform acestei instanțe, chestiunea de competență care a fost ridicată trebuie să fie soluționată în conformitate cu dispozițiile convenției;

conform aprecierii acesteia, nu există niciun acord valabil între părți, care să îi atribuie acesteia competența, în sensul articolului 17 din convenție;

dimpotrivă, Oberlandesgericht nu exclude competența tribunalului de primă instanță, în temeiul articolului 5 alineatul (1) din convenție, datorită locului în care „obligația a fost sau trebuie să fie executată”;

pentru soluționarea acestei probleme, Oberlandesgericht îi solicită Curții să hotărască cu privire la interpretarea dispoziției respective;

Cu privire la procedură

5 Întrucât Republica Irlanda și Regatul Unit au prezentat observații în cursul procedurii scrise, Curtea le-a cerut părților în acțiunea principală, statelor membre și Comisiei să își prezinte avizul cu privire la chestiunea de a stabili dacă noile state membre, care nu sunt încă părți la convenție, au dreptul de a participa la o procedură privind interpretarea acesteia;

6 în conformitate cu articolul 3 alineatul (2) din Actul de aderare, „noile state membre se angajează să adere la convențiile prevăzute la articolul 220 din Tratatul CEE, precum și la Protocolul privind interpretarea acestor convenții de către Curtea de Justiție, semnat de statele

membre originare și să inițieze, în acest sens, negocieri cu statele membre originare, în scopul efectuării adaptărilor necesare”;

în sensul articolului 63 primul paragraf din convenție „statele contractante recunosc că orice stat care devine membru al Comunității Economice Europene are obligația de a accepta ca prezenta convenție să constituie baza pentru negocierile necesare asigurării punerii în aplicare a articolului 220 ultimul paragraf din Tratatul de instituire a Comunității Economice Europene, în raporturile dintre statele contractante și acest stat”;

prin urmare, noile state membre au, interesul de a-și exprima avizul atunci când Curții i se solicită interpretarea unei convenții la care acestea sunt obligate să adere;

7 este necesar să se remarce, în plus, că articolul 5 din Protocolul din 3 iunie 1971 stabilește, cu excepția cazurilor în care se prevede altfel, că „dispozițiile Tratatului de instituire a Comunității Economice Europene și cele ale Protocolului privind statutul Curții de Justiție anexat la acesta, aplicabile în cazul în care i se solicită Curții să se pronunțe cu titlu preliminar, se aplică și procedurii de interpretare a convenției”.

8 prin urmare, noile state membre, cărora li se aplică articolul 177 din Tratatul CEE și articolul 20 din Protocolul privind statutul Curții de Justiție, au dreptul să prezinte observații, în conformitate cu articolele menționate, în cadrul unei proceduri privind interpretarea convenției;

acestei concluzii nu se poate opune articolul 4 alineatul (4) din Protocolul din 3 iunie 1971 referitor la o procedură specială, care nu este relevantă în prezentul context;

în plus, în cadrul acestui protocol, anterior extinderii Comunităților Europene, expresia „state contractante” se referă la toate statele membre;

Cu privire la interpretarea Convenției în general

9 Întrucât în temeiul articolului 220 din Tratatul CEE, statele membre sunt obligate să angajeze negocieri între ele, în cazurile necesare, pentru a asigura resortisanților lor stabilirea unor norme care, în diversele domenii enumerate în această dispoziție, au scopul de a facilita realizarea unei piețe comune;

Convenția a fost stabilită pentru a pune în aplicare articolul 220 și vizează, conform termenilor clari din preambulul său, să pună în aplicare dispozițiile acestui articol pentru simplificarea formalităților necesare pentru recunoașterea și executarea reciprocă a hotărârilor judecătorești, precum și să consolideze, în Comunitate, protecția juridică a persoanelor care sunt stabilite pe teritoriul acesteia;

în scopul eliminării obstacolelor din calea relațiilor juridice și al soluționării litigiilor în sfera relațiilor intracomunitare în materie civilă și comercială, Convenția conține, printre altele, norme care permit stabilirea competenței instanțelor statelor membre în aceste domenii și facilitarea recunoașterii și executării hotărârilor judecătorești;

prin urmare, Convenția trebuie să fie interpretată ținând seama, în același timp, de sistemul și de obiectivele proprii acesteia, precum și de legătura acesteia cu tratatul;

10 întrucât convenția utilizează frecvent expresii și noțiuni juridice din dreptul civil, comercial și procesual și care pot avea o semnificație diferită de la un stat membru la altul;

prin urmare, este necesar să se stabilească dacă aceste expresii și noțiuni trebuie să fie considerate autonome și, în consecință, comune tuturor statelor membre, sau ca făcând trimitere la normele materiale de drept aplicabile, în fiecare speță, în temeiul normelor conflictuale ale primei instanțe sesizate;

11 niciuna dintre cele două opțiuni nu o exclude pe cealaltă, alegerea adecvată putând fi făcută numai în privința fiecăreia dintre dispozițiile convenției, astfel încât să se asigure totuși deplina sa eficiență, din perspectiva obiectivelor articolului 220 din tratat;

în oricare caz, este necesar să se sublinieze că interpretarea expresiilor și noțiunilor menționate, în sensul convenției, nu aduce atingere chestiunii normei materiale aplicabile situației în litigiu;

Cu privire la întrebarea adresată de instanța națională

12 În conformitate cu articolul 5 din convenție, „pârâtul domiciliat pe teritoriul unui stat contractant poate fi acționat în justiție, într-un alt stat contractant: 1 – în materie contractuală, în fața instanței locului în care obligația a fost sau trebuie executată”[...];

această dispoziție trebuie să fie interpretată în cadrul sistemului atribuirii de competențe, care face obiectul titlului II al convenției;

acest sistem este întemeiat pe o atribuire generală a competenței instanței de la domiciliul pârâtului, în temeiul articolului 2;

cu toate acestea, articolul 5 prevede un ansamblu de competențe speciale, a căror alegere depinde de opțiunea reclamantului;

13 această libertate de alegere a fost introdusă luând în considerare existența, în anumite cazuri bine stabilite, a unei legături deosebit de strânse între o contestație și instanța căreia i se poate solicita să judece contestația respectivă, în vederea organizării utile a procesului;

astfel, în cazul unui litigiu în materia obligațiilor contractuale, articolul 5 alineatul (1) îi permite reclamantului să sesizeze instanța locului în care obligația „a fost sau trebuie să fie executată”;

instanța sesizată trebuie să stabilească, în temeiul convenției, dacă locul în care obligația a fost sau trebuie executată este situat în circumscripția sa teritorială;

în acest sens, instanța trebuie să stabilească, în temeiul propriilor norme conflictuale, care este legea aplicabilă raportului juridic în cauză și să definească, în conformitate cu această lege, locul de executare a obligației contractuale în litigiu;

14 având în vedere diferențele care există între legislațiile naționale în materie de contracte și ținând seama de absența, în acest stadiu al evoluției juridice, a oricărei unificări a dreptului material aplicabil, nu pare posibil să se dea indicații mai detaliate privind interpretarea trimiterii de la articolul 5 alineatul (1) la „locul de executare” a obligațiilor contractuale;

acest lucru este cu atât mai adevărat cu cât stabilirea locului de executare a obligațiilor depinde de contextul din care fac parte obligațiile respective;

15 în aceste condiții, referirea făcută de convenție la locul de executare a obligațiilor contractuale poate fi înțeleasă numai printr-o trimitere la dreptul material aplicabil, în temeiul normelor conflictuale ale instanței sesizate;

Cu privire la cheltuielile de judecată

Întrucât cheltuielile efectuate de Guvernul Republicii Federale Germania, de Guvernul Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord și de Comisia Comunităților Europene, care au prezentat observații Curții, nu pot face obiectul unei rambursări.

Întrucât procedura are, în raport cu părțile în acțiunea principală, un caracter incidental în litigiul pendinte în fața Oberlandesgericht din Frankfurt pe Main, este de competența acestei instanțe să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată;

pentru aceste motive,

CURTEA,

pronunțându-se cu privire la întrebările care i-au fost adresate de către Oberlandesgericht din Frankfurt pe Main, prin ordonanța din 14 ianuarie 1976, hotărăște:

„Locul în care obligația a fost sau trebuie executată”, în sensul articolului 5 alineatul (1) din Convenția din 27 septembrie 1968 privind competența judiciară și executarea hotărârilor judecătorești în materie civilă și comercială, se stabilește în conformitate cu legea care reglementează obligația în litigiu, conform normelor conflictuale ale instanței sesizate.

Lecourt	Kutscher	O'Keeffe	Donner	Mertens de Wilmars
Pescatore	Sørensen	Mackenzie Stuart	Capotorti	

Pronunțată în ședință publică la Luxemburg, 6 octombrie 1976.

Grefier
A. Van Houtte

Președinte
R. Lecourt